

Województwo Opolskie

Powiat Prudnicki

Gmina Głogówek

Plan Odnowy Miejscowości

ZWIASTOWICE

Na lata 2020 - 2030

Opracowany przez Grupę Odnowy Wsi

Zwiastowice

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	2
II.	CHARAKTERYSTYKA WSI	3
III.	ZASOBY WSI.....	6
IV.	OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON	12
V.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	13
VI.	PODSUMOWANIE.....	14

I. WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem określającym kierunki rozwoju i sposoby poprawy warunków życia na terenach wiejskich, a także niezbędnym załącznikiem do wniosku o uzyskanie dofinansowania ze środków europejskich.

Niniejszy plan sporządzony został przez Grupę Odnowy Wsi w porozumieniu z Radą Sołecką, a więc przez osoby, które najbardziej orientują się w lokalnych potrzebach.

Plan Odnowy Miejscowości Zwiastowice w swojej treści zawiera: charakterystykę, historię, analizę dostępnych zasobów, a także spis najbardziej istotnych według mieszkańców przedsięwzięć do realizacji.

Wszystkie inwestycje mają na celu zintegrowanie mieszkańców i podniesienie standardów życia.

II. CHARAKTERYSTYKA WSI

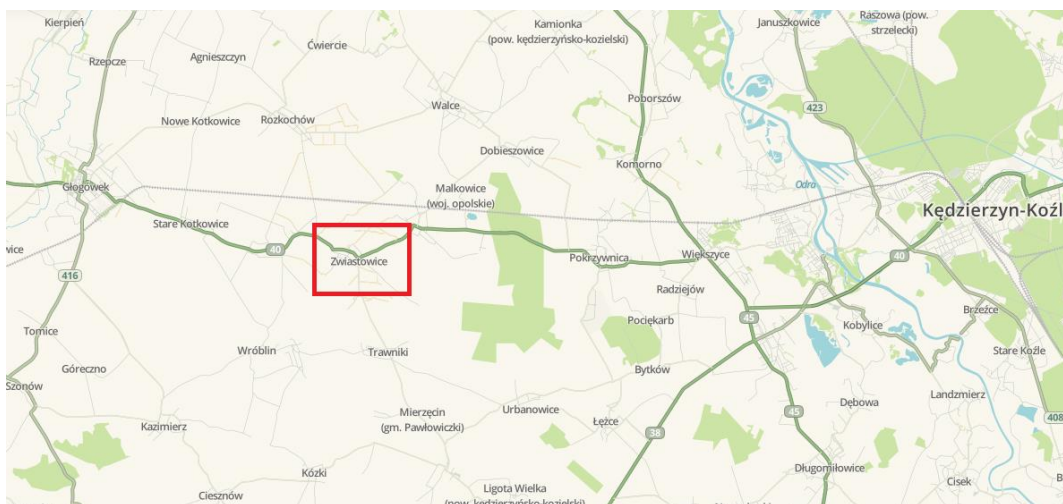
Charakterystyka geograficzna

Zwiasławice leżą w gminie Głogówek (powiat Prudnicki). Wieś usytuowana jest głównie wzdłuż drogi krajowej DK40. Ponadto miejscowość posiada przysiółek Mikulsko, oddalony ok. 1km od wsi.

Topografia terenu ma charakter pagórkowaty. Przez miejscowość przepływa rzeka Stradunia (dopływ Odry), która tworzy dookoła wsi rozległą dolinę, na której znajdują się łąki. Położenie to ok. 190 metrów n.p.m. Występują tu gleby aluwialne (mady), piaski i żwiry lodowcowe, urozmaicone w niektórych miejscach glinami zwałowymi z rozległą pokrywą żyznych utworów lessowatych.

Wieś ma zabudowę ulicówki.

Położenie: 50°   20'   09"   N
                  17°   57'   59"   E

Powierzchnia wraz z gruntami: **5,591 km²**

Liczba mieszkańców: **ok. 200**

Historia

Wieś założona została przez Cystersów. Niemniej na terenie miejscowości znajdują się stanowiska archeologiczne jeszcze z epoki kamienia. Pierwsze zapiski informujące o istnieniu miejscowości pochodzą z 8 września 1223 roku. Owe wzmianki wywodzą się z tacińskiego dokumentu wydanego przez Wawrzyńca, który był biskupem wrocławskim. Na prośbę Opata Gunthera von Leubus Zwiastowice miało być dołączone do parafii Kazimierz. Zanotowano tam nazwę zlatynizowaną, a zarazem w staropolskiej formie: „Zuesloua”. Później „Zwiastowa” od nazwy osobowej Zwiast (z czeskiego Zvěst – siostra). Już tylko kilka wieków później, w 1866 roku, niemiecki historyk-Colmar Gruenhagen- zawarł w swoich komentarzach inne nazwy Zwiastowic. Zlatynizowane „Zuestoua” i „Zuestona” oraz zgermanizowaną „Schwesterwitz” (od 1571 roku).

Z alfabetycznego spisu ludności wydanego w 1830 roku wynika jednak, iż miejscowość istniała pod polską nazwą „Siestrowice” oraz niemiecką „Schwesterwitz”. Topograficzny opis Górnego Śląska odnotowuje wieś pod polską nazwą „Swiastowice” oraz niemiecką „Schwesterwitz”.

Legenda głosi, że nazwa pochodzi od dwóch sióstr, które utonęły w miejscowym stawie.

W 1619r. „pan na Zwiastowicach” Chrystofer Warkocz ufundował główny ołtarz p.w. św. Krzyża w kościele w Twardawie.

Do 1810 roku miejscowość należała do Cystersów. W 1818 roku wieś liczyła folwark, 12 rolników, 19 ogrodników, 4 małych rolników i młyn wodny.

W 1830 r. Graf von Harrach z Rozkochowa, który był właścicielem Zwiastowic, założył nowy folwark o nazwie Oberhof. W 1838 wybudowano szkołę katolicką.

W 1921 r. podczas Plebiscytu Górnośląskiego, 219 osób było za pozostaniem w Niemczech, a 62 osoby za przyłączeniem do Polski.

Poza obrębem wsi (w kierunku Trawników) założono folwark w połowie XIX w., który składa się z budynków mieszkalnych i gospodarczych z dominującym czterospadowym spichlerzem.

Zasłużoną znaną rodziną wywodzącą się ze Zwiastowic są Grzimkowie. Jeden z nich prof. Bernhard Grzimek po wyjeździe do Niemiec został dyrektorem Ogrodu Zoologicznego we Frankfurcie nad Menem. Okazał się wybitnym badaczem wymierających zwierząt Afryki.

ZASOBY WSI

Dziedzictwo kulturowe

1. KAPLICA p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny

Poświęcenie kaplicy nastąpiło 24.20.1853 roku. Do budowy świątyni w znacznym stopniu przyczynił się Filip Sajbert ze Zwiastowic, niegdysiejszy owczarz i bardzo słynny lekarz, dając pieniądze i ustanawiając dwie fundacje. Jest to kaplica murowana z wejściem od ulicy z przedsionkiem sklepionym kolebkowo, wewnątrz salowe z absydą, w niej ołtarz ludowo – barokowy z ok. XIX w. w nim obraz Nawiedzenia, krzyż procesyjny z obrazkiem MB Częstochowskiej malowany na blasze na odwrocie.

Z okazji 150-lecia kaplicy, dokonano gruntownych remontów: wymieniono dach, pomalowano elewację, zamontowano witraże, położono posadzkę wewnątrz, odnowiono wewnętrzne tynki, założono zegar na wieży i inne.

2. PRZYDROŻNE KRZYŻE I KAPLICZKA Z 1857r.

Na terenie miejscowości znajduje się kilka przydrożnych krzyży. Natomiast na krzyżu bezpośrednio przy Kaplicy umieszczone są tablice upamiętniające poległych w czasie I wojny światowej.

3. BUDYNEK DAWNEGO FOLWARKU

Zabudowa folwarku składa się z domu mieszkalnego z 1829 roku, usytuowanego kalenicowo z facjatką, ponad wejściem znajdowało się zadaszenie gontowe. W pomieszczeniu narożnym jest strop z profilowanymi belkami oraz napisem i datą budowy. Przy budynku był mur, w którym znajdowała się brama wjazdowa z zadaszeniem. W nieistniejącym spichlerzu z 1825 roku były kamienne odrzwia prowadzące do piwnicy z wyrytą datą budowy i literami J.G., drzwi były żelazne okute. Do 1945 roku na terenie folwarku znajdowała się słodownia, której właścicielem był Karol Marx, posiadał on również browar. Po wojnie kompleks został zajęty przez państwo i przekazany POHZ, a w budynku urządzono biura. W latach osiemdziesiątych przeszedł remont i wydzielono pięć mieszkań.

4. JĘZYK

Większość mieszkańców Zwiastowic to Ślązacy, dlatego też mówią gwarą śląską. Ludzie starsi często rozmawiają w języku niemieckim, ze względu na to, że przed II wojną światową tereny należały do Niemiec. Z tego względu większość osób posiada podwójne obywatelstwo. Na wjazdach do miejscowości stoją dwujęzyczne tablice.

Infrastruktura społeczna

1. Świetlica wiejska

Budynek świetlicy wiejskiej w przeszłości pełnił funkcję szkoły podstawowej, wybudowanej w 1839 roku. Następnie zaadaptowany został jako jedyne miejsce spotkań społecznych. Po 2000 roku przeszedł gruntowny remont, dzięki czemu powstała duża sala spotkań i imprez, wraz z przyległą kuchnią oraz toaletami. Sukcesywnie świetlica wyposażana była również ze środków gminnych oraz odnowy wsi.

2. Ochotnicza straż pożarna

Ochotnicza Straż Pożarna w Zwiastowicach została założona w 1934 roku. Do 2014 roku siedziba mieściła się w centrum wioski w małym budynku OSP. Ze względu na zły stan techniczny, budynek został wyburzony. Nową remizę przeniesiono w 2014 roku do drugiej części budynku świetlicy wiejskiej. Wnętrze przeszło całkowity remont, pozyskano również większość nowego sprzętu pożarniczego, przez co miejscowa OSP jest prężną jednostką uczestniczącą w wielu akcjach ratowniczych.

3. Inne miejsca użyteczności publicznej

Wśród miejsc użyteczności publicznej można wymienić:

- Boisko sportowe (na obrzeżach)
- Plac zabaw dla dzieci (przyległy do świetlicy wiejskiej) – zrealizowany ze środków Odnowy Wsi

- Magazyn gospodarczy (przyległy do świetlicy wiejskiej) – wyremontowany ze środków sołeckich i Odnowy Wsi

- Budynek wolnostojący obok świetlicy wiejskiej – w złym stanie – docelowo przeznaczony jako miejsce spotkań młodzieży

Infrastruktura techniczna

- Wodociąg w całej miejscowości, oprócz przysiółka.
- Brak kanalizacji.
- Ma miejsce selektywna zbiórka odpadów.
- Wieś posiada kanalizację burzową.
- Wieś zaopatrzona w energię elektryczną.
- Dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna.
- Dostęp do Internetu (kablowy, radiowy i światłowodowy).

Gospodarka i rolnictwo

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo, praca zarobkowa w kraju i za granicą, prowadzenie działalności gospodarczych. Ziemie charakteryzują się dużą wydajnością. Roślinami uprawianymi są: zboża, rzepak, buraki cukrowe, ziemniaki. Powierzchnia użytków rolnych znajduje się w posiadaniu rolników indywidualnych oraz gospodarstwa państwowego z sąsiedniej miejscowości.

Poza rolnictwem w miejscowości funkcjonują zakłady rzemieślniczo-usługowe, których właścicielami są głównie mieszkańcy. Należą do nich m.in.:

- Handel maszynami rolniczymi i usługi rolnicze Namysło Landtechnik,
- P.H.U. Kurowski (handel paszami i inne usługi),
- Wykończenia wnętrz Tom-Fliz,
- Mechanika Pojazdowa Ramisz,

Źródłem utrzymania mieszkańców pozostałych są świadczenia socjalne (renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych).

Kapitał społeczny

Mieszkańcy uczestniczą w różnorodnych inicjatywach, działając w:

- Ochotniczej Straży Pożarnej,
- Młodzieżowej sekcji OSP,
- Radzie sołeckiej,
- Grupie Odnowy Wsi,
- Internetowych platformach komunikacyjnych.

III. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

Silne strony

- Atrakcyjne położenie wsi – wzdłuż drogi krajowej
- Komunikacja autobusowa – 3 przystanki PKS.
- Dobry stan dróg i ulic
- Dobrze prosperujące firmy.
- Kaplica (od czasu do czasu odprawiane msze i nabożeństwa)
- Pracowitość i zaangażowanie mieszkańców.
- Udział w życiu gminy.
- Wodociąg, dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna, internet.
- Uczestnictwo w programie Odnowa wsi.
- Kultywowanie gwary śląskiej.
- Organizacja imprez masowych (dożynki gminne, zawody sportowo – pożarnicze).
- Boisko sportowe połączone z przyległą działką tworzą ogromny plac do organizacji imprez masowych

Słabe strony

- Brak kanalizacji
- Brak przejść dla pieszych
- Brak gazociągu.
- Brak miejsc pracy.
- Odpływ młodych ludzi do miast i za granicę.
- Brak kościoła (przynależność do parafii Twardawa)
- Zanikające tradycje i kultywowania historii
- Brak szkoły, przedszkola, żłobka w miejscowości

IV. OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Okres realizacji	Szacunkowe koszty [PLN]	Źródło finansowania
1	Plac zabaw dla dzieci - doposażenie i utrzymanie placu zabaw	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczny wypoczynek na świeżym powietrzu • integracja mieszkańców, rodziców z dziećmi 	2020 - 2030	20 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
2	Ogrodzenie placu zabaw dla dzieci	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie bezpieczeństwa 	2021 - 2022	12 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
3	Remont budynku wolnostojącego obok świetlicy wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa bezpiecznego miejsca rekreacji, • utworzenie miejsca spotkań dla młodzieży 	2021 - 2023	50 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
4	Wymiana pokrycia dachowego, okien i malowanie elewacji zewnętrznej budynku świetlicy wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa estetyki miejscowości • integracja mieszkańców 	2023 – 2030	100 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo,
5	Wyposażenie budynku dla młodzieży (pkt.2) w sprzęt.	<ul style="list-style-type: none"> • uprawianie sportu • integracja i aktywizacja młodzieży 	2024 - 2025	10 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
6	Utworzenie i utrzymanie terenów zielonych, skwerków	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa wizualna • dbanie o środowisko 	2021 - 2030	5 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
7	Odmalowanie świetlicy wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • integracja mieszkańców 	2021 - 2022	2 000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
8	Doposażenie świetlicy wiejskiej, np. sprzęty AGD, RTV	<ul style="list-style-type: none"> • integracja mieszkańców 	2020 - 2030	5000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne
9	Stworzenie izby historycznej, do przechowywania starych pamiątek, fotografii (lokalizacja nieustalona)	<ul style="list-style-type: none"> • pamięć o historii • integracja mieszkańców 	2028 - 2030	15000,00	Urząd Miejski, Sołectwo, środki własne

V. PODSUMOWANIE

Plan Odnowy Miejscowości (POM) jest planem otwartym, może być modyfikowany wg potrzeb lokalnej społeczności i uwarunkowań finansowych.

Do planu mogą być dopisywane nowe zadania lub zamierzenia, oraz zmiana kolejności ich realizacji w przedziale czasowym i w zależności od możliwości finansowych i dostępu do funduszy zewnętrznych.

Plan został opracowany przy zaangażowaniu przedstawicieli lokalnej społeczności-członków grupy Odnowy Wsi Twardawa w porozumieniu z Sołtysem i Radą sołecką:

Adrian Maloszek – Lider GOW + rada sołecka

Michaela Bernard – członek GOW

Joanna Baron – członek GOW

Edyta Smarzyk – członek GOW

Tomasz Waloszek - sołtys

Eryk Kroll – rada sołecka

Łukasz Bonczek – rada sołecka

Hubert Kurowski – rada sołecka